



REITAN EIENDOM

21.03.23, Lade Gaard
Chief ESG Officer, Reitan Eiendom

ETISKE RETNINGSLINJER FOR LEVERANDØRER TIL REITAN EIENDOM

1. Bakgrunn og formål

Reitan Eiendom (eller Selskapet) mener at en god måte å være en ansvarlig eiendomsaktør på er å ha høy forretningsmoral og forplikte seg til å samarbeide tett med forretningspartnere og leverandører. Selskapet har utarbeidet disse etiske retningslinjene for leverandører (Supplier Code of Conduct, SCoC) for å forsterke arbeidet med verdikjeder gjennom krav og forventninger til leverandørene. SCoC stiller flere krav som dekker grunnleggende menneskerettigheter, arbeideres rettigheter, miljøet og antikorrupsjon.

Samarbeidspartnere og kunder skal være trygge på at Selskapets prosjekter og eiendommer er utviklet og driftet på en ansvarlig måte. Etterlevelse av SCoC sikrer dette.

2. Krav til aktsomhetsvurderinger

Gjennom åpenhetsloven (ikrafttredelse 01.07.2022) er Reitan Eiendom forpliktet til å utføre regelmessige aktsomhetsvurderinger av sine verdikjeder, leverandører og forretningspartnere. Med aktsomhetsvurdering menes her lovens definisjon av begrepet (åpenhetsloven § 4). Loven har som formål å fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester. Reitan Eiendom vil jobbe kontinuerlig med aktsomhetsvurderinger, en internasjonalt anerkjent metode for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan virksomheter håndterer eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Reitan Eiendom forventer at også Selskapets leverandører jobber med aktsomhetsvurderinger som metode.

For leverandører underlagt åpenhetsloven innebærer dette at leverandøren som et minimum skal overholde nevnte lov og kunne dokumentere dette overfor Reitan Eiendom.

For utenlandske leverandører (evt. andre leverandører) som ikke er underlagt den norske lovgivningen om aktsomhetsvurderinger, innebærer dette at leverandøren som et minimum skal overholde OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og kunne dokumentere dette overfor Reitan Eiendom.

Ovennevnte vil blant annet si at arbeidet med menneske- og arbeidsrettigheter, samfunn og miljø er forankret i leverandørens virksomhet gjennom styringsdokumenter o.l., at risiko for negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø kartlegges og at det settes inn tiltak basert på denne vurderingen – og at dette kan dokumenteres overfor Reitan Eiendom. I tillegg skal Selskapets leverandører bidra til gjenoppretting der de har forårsaket eller bidratt til skade.

Reitan Eiendom forventer at Selskapets leverandører overholder kravene oppgitt i denne SCoC ved å arbeide kontinuerlig med aktsomhetsvurderinger. Leverandører skal informere sine egne underleverandører om kravene, som igjen skal informere sine underleverandører osv. Selskapet skal aktivt arbeide for å sikre at kravene implementeres gjennom arbeid med aktsomhetsvurderinger. Følgelig beskriver denne SCoC de etiske kravene for hele verdikjeden.

Selskapets etiske retningslinjer for leverandører er basert på internasjonalt anerkjente standarder og prinsipper fra FN og Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO), og beskriver minimumskrav, ikke maksimumskrav. Nasjonale lover skal overholdes. Der hvor lovbestemmelser og denne SCoC omhandler samme emne, skal høyeste standard gjelde.

3. Krav relatert til egen praksis: Hva vi krever av oss selv

Som del av selskapets arbeid med aktsomhetsvurderinger evaluerer og forbedrer Reitan Eiendom kontinuerlig sine retningslinjer og innkjøpspraksis for å bidra til sine leverandørers og underleverandørers overholdelse av SCoC. Reitan Eiendom vil informere leverandørene om slike eventuelle oppdateringer eller korrigeringer av SCoC, og gi sine leverandører og forretningspartnere rimelig forhåndsvarsel hvis nye krav oppstår.

Reitan Eiendom mener at en konstruktiv og åpen dialog er vesentlig og ønsker ved behov å være en sparringspartner i leverandørenes arbeid med aktsomhetsvurderinger og oppfyllelse av Reitan Eiendoms krav.

Verken Reitan Eiendom eller ansatte i Reitan Eiendom skal noen gang tilby eller akseptere lovstridige eller urettmessige pengegaver eller noen annen form for godtgjørelse for å sikre forretningsrelatert eller privat fordel eller fordel for kunder eller leverandører.

Reitan Eiendom og Reitan Eiendoms leverandører skal unngå partnere som opererer i land underlagt internasjonal boikott av FN og/eller norske myndigheter.

4. Prosedyrer for å følge opp de angitte kravene i disse etiske retningslinjene

På forespørsel skal leverandører kunne dokumentere sitt arbeid med aktsomhetsvurderinger iht. anvendelige regelsett (åpenhetsloven for norske leverandører og OECDs retningslinjer for utenlandske leverandører).

Oppfølging kan gjøres gjennom samtale, skriftlig dokumentasjon, besøk/stedlig kontroll hos leverandøren, hos produsenter og deres leverandører i hele verdikjeden. Reitan Eiendom har rett til å utføre varslede og uanmeldte stedlige kontroller/revisjoner og dokumentkontroll hos leverandør og bakover i hele leverandørkjeden, og det er leverandørens ansvar å sikre slik kontrollrett og -adgang hos sine underleverandører. Hvis Reitan Eiendom ønsker å kartlegge alle underleverandører, er leverandøren pålagt å levere ut all relevant kontaktinformasjon.

Når SCoC er blitt kommunisert til en bestemt leverandør, skal det anses som et kontraktsdokument og en integrert del av enhver kontrakt inngått mellom det aktuelle Reitan Eiendom-selskapet og leverandøren. I tilfelle leverandøren avviker fra SCoC, vil Reitan Eiendom og leverandøren i fellesskap sette opp en plan for å lukke avviket. Leverandøren skal gjøre sitt beste for å implementere korrigerende handlinger innen avtalt tidsramme og informere Reitan Eiendom om alle slike handlinger.

Hvis (i) en leverandør er uvillig eller ute av stand til å utføre korrigerende handlinger som Reitan Eiendom finner nødvendig for å overholde denne SCoC, eller (ii) leverandøren eller noen av dennes underleverandører har begått et betydelig brudd eller gjentatte brudd på kravene i SCoC, er Reitan Eiendom berettiget til å avslutte forretningsforholdet og eventuell(e) kontrakt(er) med leverandøren. Slik avslutning skal være effektiv fra tidspunktet oppgitt i et skriftlig avslutningsvarsel fra Reitan Eiendom. Denne bestemmelsen har ingen innflytelse på ytterligere rettigheter og forpliktelser Reitan Eiendom eller leverandøren kan ha i henhold til andre kontraktsdokumenter.

Ledelsessystemet er sentralt for implementeringen av SCoC. Reitan Eiendom vektlegger viktigheten av at leverandører har systemer som støtter slik implementering. Forventningene i denne forbindelse er oppsummert i følgende tiltak:

- Leverandøren bør gjøre en sentralt plassert ansatt ansvarlig for implementeringen av SCoC i leverandørens foretak.
- Leverandøren må gjøre SCoC kjent i alle relevante deler av organisasjonen.
- Leverandøren må registrere nok materiale til å kunne dokumentere overholdelse av SCoC og kunne presentere informasjon på Reitan Eiendoms anmodning. En revisor utpekt av Reitan Eiendom skal, dersom Reitan Eiendom anmoder om det, bli gitt tilgang til arkiver og annen dokumentasjon for å bekrefte slik overholdelse.
- Når leverandører engasjerer underleverandører for levering av produkter til Reitan Eiendom, må hvert produkt kunne spores gjennom hver del av produksjons- og distribusjonskjeden, inkludert endelig produksjonssted. På Reitan Eiendoms forespørsel skal leverandøren informere Reitan Eiendom om alle relevante underleverandører og produksjonssteder og presentere relevant kontaktinformasjon.

5. Tvangsarbeid/slavearbeid (ILO-konvensjoner nr. 29 og 105)

Det skal ikke forekomme noe tvangsarbeid, ufrivillig arbeid eller fengselsarbeid hos leverandøren. Arbeidere skal være frie til å forlate arbeidsområdet ved slutten av dagen.

Arbeidere skal ikke avkreves depositum eller måtte avlevere identitetspapirer til leverandørers selskap (deres arbeidsgiver) og skal være frie til å forlate sin arbeidsgiver etter rimelig varsel.

6. Rett til fagorganisering og kollektive lønnsforhandlinger (ILO-konvensjoner nr. 87, 98, 135 og 154)

Enhver arbeider hos leverandøren skal ha retten til å slutte seg til eller danne fagforeninger etter egne valg og til å forhandle kollektivt. Leverandøren skal ikke være til hinder for dannelsen av foreninger eller kollektive forhandlinger.

Arbeiderrepresentanter skal ikke diskrimineres og skal ha tilgang til å utføre sine representantfunksjoner på arbeidsplassen.

Hvor organisasjonsretten og/eller retten til kollektive lønnsforhandlinger er begrenset ved lov, skal arbeidsgiveren lette, og ikke hindre, utviklingen av alternative former for uavhengig og fri arbeiderrepresentasjon og forhandlinger.

7. Barnarbeid (FNs barnekonvensjon, ILO-konvensjoner nr. 138, 182 og 79, og ILO-anbefaling nr. 146)

Minimumsalderen for arbeidere skal (i) ikke være under 15 og skal overholde (ii) den nasjonale minimumsalderen for sysselsetting eller (iii) alderen for fullføring av skoleplikt. Hvis lokalt minimum er satt til 14 år i henhold til unntak for utviklingsland under ILO-konvensjon 138, kan denne lavere alderen gjelde.

Det skal ikke være noe bruk av barnarbeid definert som arbeid utført av et barn yngre enn alderen(/aldrene) spesifisert over.

Ingen person under 18 år skal engasjeres i arbeid som er farlig for helse, sikkerhet eller moral, inkludert nattarbeid.

Retningslinjer og prosedyrer for opprydding i barnarbeid forbudt ved ILO-konvensjoner nr. 138 og 182 skal opprettes, dokumenteres og kommuniseres til personell og andre interesserte parter. Tilstrekkelig støtte skal gis for at slike barn skal delta på og fullføre skoleplikt. Reitan Eiendom må gjøres oppmerksom på alle slike tilfeller for diskusjon.

Leverandøren skal ha en sertifisert kopi av et offisielt dokument som viser arbeiderens fødselsdato. I land hvor dette ikke er mulig, skal leverandøren implementere en egnet metode for evaluering av alderen på sine arbeidere.

8. Diskriminering (ILO-konvensjoner nr. 100 og 111 og FNs kvinnekonvensjon)

Det skal ikke være noen diskriminering på arbeidsplassen ved ansettelse, kompensasjon, tilgang til opplæring, forfremmelse, oppsigelse eller pensjonering basert på etnisk bakgrunn, nasjonalitet, språk, religion, kaste, alder, funksjonshemming, kjønn, sivilstand, seksuell legning, foreningsmedlemskap eller sosial eller politisk tilknytning eller annen mening eller standpunkt.

Tiltak skal etableres for å beskytte arbeidere mot seksuelt påtrengende, truende, fornærmende eller utbytende atferd og mot diskriminering eller avslutning av ansettelse på uberettiget grunnlag, f.eks. ekteskap, graviditet, foreldrestand eller HIV-status.

9. Grusom eller umenneskelig behandling (FNs internasjonale konvensjon om sivile og politiske rettigheter, art. 7)

Reitan Eiendom forventer at leverandører legger til rette for trygge arbeidsplasser hvor det er nulltoleranse for brudd på grunnleggende menneskerettigheter. Fysisk mishandling, straff, eller trusler om fysisk misbruk, seksuell eller annen trakassering og muntlig mishandling, samt andre former for intimidasjon (skremsel), er forbudt.

10. Helse og sikkerhet (ILO-konvensjon nr. 155 og ILO-anbefaling nr. 164)

Arbeidsmiljøet skal være trygt og hygienisk med hensyn på den gjeldende kunnskapen om industrien og eventuelle spesifikke farer. Farlige kjemikalier og andre substanser skal håndteres forsiktig. Tilstrekkelige forholdsregler må tas for å unngå ulykker, brann og helseskade som oppstår fra, er tilknyttet, eller inntreffer under arbeidet, ved å minimere, så langt det er rimelig praktisk, årsakene til farene knyttet til arbeidsmiljøet.

Arbeidere skal motta jevnlig og dokumentert helse- og sikkerhetsopplæring, og slik opplæring skal gjentas for nye eller omplasserte arbeidere. Periodisk opplæring bør gis til arbeidere i farlige områder.

Tilgang til rene toalettanlegg og til drikkevann og, om hensiktsmessig, sanitæranlegg for lagring av mat skal besørges.

Losji, hvor besørget, skal være rent, trygt og tilstrekkelig ventilert, og skal ha tilgang til rene toalettanlegg og drikkevann.

11. Ansettelser og arbeidsforhold

Lønn (ILO-konvensjon nr. 131)

Lønn og ytelser betalt for en standard arbeidsuke skal som et minimum møte nasjonale rettslige standarder eller industristandarder, hvilken som måtte være den høyeste. Lønn bør alltid være nok til å møte grunnleggende behov. Alle arbeidere skal gis en skriftlig og begripelig kontrakt som skisserer deres lønnsbetingelser og betalingsmetode før de går inn i ansettelse. Trekk i lønn som et disiplinærtiltak er ikke tillatt.

Arbeidstid (ILO-konvensjon nr. 1 og 14)

Arbeidstid skal overholde nasjonale lover og industristandarder og ikke overstige gjeldende internasjonale standarder. Ukentlig arbeidstid skal på jevnlig basis ikke overskride 48 timer. Arbeidere skal gis minst en dag fri for hver sju (7) dagers periode.

Overtid skal være frivillig og begrenset. Anbefalt maksimal overtid er 12 timer per uke, dvs. at den totale arbeidsuke inkludert overtid ikke skal overskride 60 timer. Unntak fra dette er akseptert når det er regulert i en kollektiv forhandlingsavtale. Arbeidere skal alltid motta overtidsbetaling for alle arbeidede timer utover normal arbeidstid (se forrige avsnitt), minimum i henhold til relevant lovgivning.

Fast ansettelse (ILO-konvensjon nr. 95, 158, 175, 177, 181)

Forpliktelser til ansatte under internasjonale konvensjoner, nasjonal lov og bestemmelser for fast ansettelse skal ikke unngås gjennom bruk av korttidskontrakter (som kontraktarbeid, tilfeldig arbeid eller dagarbeid) eller underentreprenører.

Alle arbeidere er berettiget til en ansettelseskontrakt på et språk de forstår, som skisserer deres lønnsbetingelser herunder utbetalingsmetode, før de treer inn i arbeidet. Varighet og innhold for opplæring, eventuell prøvetid og lærlingeprogram skal være klart definert.

12. Marginaliserte befolkningsgrupper (FNs internasjonale konvensjon om sivile og politiske rettigheter, art. 1 og 2)

Produksjon og bruk av naturressurser skal ikke bidra til ødeleggelsen av ressursene og inntektsgrunnlaget for marginaliserte befolkningsgrupper, slik som å gjøre hevd på store landområder, bruk av vann eller andre naturressurser som disse befolkningsgruppene er avhengige av.

13. Miljø

Tiltak for å minimalisere ugunstige virkninger på menneskelig helse og miljøet skal iverksettes gjennom hele verdikjeden. Dette inkluderer minimalisering av forurensing, bidra til en effektiv og bærekraftig bruk av ressurser, inkludert energi og vann, og minimalisering av utslipp av klimagasser i produksjon og transport. Det lokale miljøet ved produksjonsområdet skal ikke utnyttes uforsvarlig eller

nedbrytes. Leverandøren skal begrense eget avfall gjennom effektiv ressursbruk og god kildesortering.

Miljøkriterier skal stilles i alle Selskapets innkjøp, og Reitan Eiendom velger miljøsertifiserte leverandører framfor leverandører som ikke kan dokumentere miljøvennlig drift, og/eller som kun fører et begrenset utvalg miljøvennlige produkter.

Ved leverandørens valg av materialer skal det utvises samfunnsansvar, og hensynet til bærekraftig utvikling skal ivaretas, eksempelvis ved ikke å anvende materialer produsert av utrydningstruede arter, materialer som vil kunne påvirke miljøet negativt eller materialer tilvirket i strid med bestemmelser gitt i Barnekonvensjonen, Den europeiske menneskerettighetskonvensjon m.v.

Materialer med godkjent miljømerking og materialer som kan resirkuleres eller gjenbrukes vil bli foretrukket.

Nasjonal og internasjonal miljølovgivning og -bestemmelser skal respekteres, og relevante utslippstillatelser skal anskaffes.

Leverandøren skal sikre at det ikke blir brukt palmeolje gjennom verdikjeden og på denne måten hindre avskoging. Bruk av soya skal reduseres.

14. Dyrevelferd

For produkter basert på dyr skal nøye overveielse av dyrs velferd sikres gjennom hele verdikjeden. Som minimum skal leverandøren overholde lokal lovgivning.

15. Etikk og integritet

Korrupsjon

Leverandøren skal overholde gjeldende lover for bestikkelser, korrupsjon, svindel og alle andre forbudte forretningsmetoder. Leverandøren skal ikke tilby, love eller gi noen upassende ytelse, favør eller insentiv til noen offentlig tjenesteperson, internasjonal organisasjon eller noen annen tredjepart.

Leverandøren skal ikke, direkte eller indirekte, tilby gaver til ansatte i Reitan Eiendom, personer som representerer Reitan Eiendom eller noen nært relatert til disse, med mindre gaven er av ubetydelig verdi. Gjestfrihet, slik som sosiale hendelser, måltider eller underholdning kan tilbys hvis det er et legitimt forretningsformål involvert, og kostnaden holdes innenfor rimelige grenser. Reiseutgifter for personer som representerer Reitan Eiendom, skal betales av Reitan Eiendom. Gjestfrihet, utgifter eller gaver skal ikke tilbys eller mottas i situasjoner med kontraktstilbud, -forhandlinger eller -tildelinger.

Konkurranselov

Leverandøren skal utøve høy etisk standard og under ingen omstendighet forårsake eller være delaktig i noe brudd på generelle eller spesielle konkurransebestemmelser eller -lover, slik som ulovlig priskonkurranse eller ulovlig markedsdeling.

16. Taushetserklæring

Leverandørens eget personell, innleid personell og selskap som disse representerer, forpliktes til å bevare full taushet om alt vedkommende får kjennskap til om Reitan Eiendom og Reitan Eiendoms datterselskap/forretningsforbindelser under arbeid for Selskapet/datterselskapene. Taushetsplikten gjelder ikke bare utad, men også overfor andre medarbeidere for hvem forholdet må anses

uvedkommende. Plikten til hemmelighet og fortrolighet gjelder også etter at avtalen mellom partene er opphørt.

Leverandøren er erstatningsansvarlig for tap som måtte oppstå som følge av mislighold av taushetsplikten, herunder også tap som skyldes at en representant fra leverandørens firma opptre i strid med taushetsplikten. Dette omfatter både økonomisk- og ikke økonomisk tap, herunder tap av goodwill som Reitan Eiendom eller noen av Selskapets datterselskaper/forretningsforbindelser måtte oppleve. Leverandøren er innforstått med at slikt tap anses for å ha oppstått, så lenge det kan sannsynliggjøres at brudd har skjedd, selv om ikke selve tapet kan dokumenteres utover en skjønsmessig fastsettelse.

17. Godkjenning og revidering

Policyen ble vedtatt av styret 21.03.23. Policyen gjennomgås for eventuelle revisjoner og justeringer annen hvert år.

18. Referanser

Menneskerettigheter nedfelt i den internasjonale menneskerettighetsloven (International Bill of Human Rights)

Prinsippene fastsatt av den globale arbeidsorganisasjonen (ILO) i erklæring om fundamentale prinsipper og arbeidsrettigheter

FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights)

OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper

OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger